Lietas Nr. C20299114

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2015. gada 9.aprīlī

Liepājas tiesa
tiesnese Indra Pelnēna
tiesas sēžu sekretāre Marina Karloviča

piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu **SIA „Krājinvestīcijas**" pārstāvja iesniegto prasību pret **/pers. B/** par aizdevuma, procentu, līgumsoda parāda piedziņu.

Tiesas sēdē tiesa

k o n s t a t ē j a :

2014.gada 22.novembrī SIA „Krājinvestīcijas" pārstāvis (turpmāk - prasītājs) iesniedzis tiesā prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājiem) par aizdevuma, procentu un līgumsoda piedziņu.

Pieteikumā norāda, ka 2007. gada 12.aprīlī ar atbildētāju /pers. B/ tika noslēgts kredīta līgums Nr.LP00-07-A-004, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts un izsniegts aizdevums EUR 40 000 apmērā ar 9,41 procentu likmi gadā līguma noslēgšanas dienā. Aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts 2012.gada 20.aprīlis.

Iepriekš minētā saistība nodrošināta ar 2007.gada 12.aprīlī noslēgto hipotēkas līgumu Nr. LP00-07-A-004/1, saskaņā ar kuru ieķīlātājs SIA „Ajantess" aizdevuma līguma nodrošināšanai ieķīlājis nekustamo īpašumu /adrese A//.

Atbildētājs pienācīgi nepildīja savas no aizdevuma līguma izrietošās saistības, pēdējais maksājums veikts 2009.gada 19.augustā, 2012.gada 20.aprīlī iestājās aizdevuma atmaksas gala termiņš. 2014.gada 30.septembrī prasītājs nosūtīja atbildētājam brīdinājumu par parāda samaksu.

Aizdevuma līguma 8.1. punkts paredz, ka par termiņā neatmaksātu aizdevumu aizņēmējam (atbildētājam) ir jāmaksā bankai līgumsods 0,1% dienā.

Norāda, ka 2008.gada 30.jūnijā AS „Latvijas Krājbanka" un SIA „Krājinvestīcijas" noslēdza cesijas līgumu, saskaņā ar kuru banka nodeva SIA „Krājinvestīcijas" savas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no iepriekš minētā aizdevuma līguma. 2009.gada 6.maijā banka un SIA „Krājinvestīcijas" noslēdza vienošanos par grozījumiem cesijas līgumā, kurā precizēja ar cesijas līgumu nodoto parādnieku sarakstu.

Pieteikumā norāda, ka ieķīlātais nekustamais īpašums pēc trešās personas iniciatīvas pārdots, atlikušie naudas līdzekļi glabājas tiesu izpildītājas depozīta kontā līdz prasītājs iesniegs izpildu dokumentu.

Prasītājs, ievērojot labticības principu, samazinājis aprēķināto līgumsodu un lūdz piedzīt to 10 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Lūdz piedzīt no /pers. B/ par labu SIA „Krājinvestīcijas" aizdevuma pamatsummu EUR 36 858,72, kavētos procentus par aizdevuma lietošanu EUR 10 866,13 par laika periodu no 2007.gada 20.decembra līdz 2012.gada 20.aprīlim, līgumsodu par maksājumu kavējumiem EUR 3 685,87 par periodu no 2008.gada 20.janvāra līdz 2012.gada 20.aprīlim, likumiskos nokavējuma procentus EUR 5 762,27 par periodu no 2012.gada 21.aprīļa līdz 2014.gada 14.novembrim un tiesas izdevumus. Lūdz noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 % gadā no piespriestās un nesamaksātās parāda summas.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1590., 1652., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1760., 1765., 1804., 1805., 1828., 1934., 1943., 1946.pantu.

Prasītāja pārstāvis /pers. A/ tiesas sēdē uzturēja iesniegto prasību atbilstoši prasības pieteikumā minētajam. Paskaidroja, ka pēdējais maksājums no atbildētāja saņemts 2009.gadā, parāds cedēts jau 2008.gadā. Paskaidroja, ka atbildētājs samaksājis EUR 1851,05, kas ieskaitīti līgumsoda dzēšanai. Piekrīt, ka, saskaņā ar likumu, iemaksātā nauda bija ieskaitāma atbilstoši Civillikuma 1843.panta nosacījumiem. Lūdz prasību apmierināt.

Atbildētājs/pers. B/ uz tiesas sēdi neieradās, paziņojums par lietas izskatīšanu nosūtīts ierakstītā pasta sūtījumā 2015.gada 12.janvārī (lietas 43.lapa). Lūgums atlikt lietas izskatīšanu nav saņemts.

Rakstveida paskaidrojumā atbildētājs norādījis, ka prasību atzīst daļēji, atzīst tikai parāda pamatsummu, jo likumiskie procenti un līgumsods ir par lielu. Lūdz atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos (lietas 44.lapa).

Tiesa secina, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta nosacījumiem, lieta izskatāma bez atbildētāja klātbūtnes, jo viņam par lietas izskatīšanu paziņots likumā noteiktā kārtībā.

Uzklausījusi prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa konstatē, ka SIA „Krājinvestīcijas"

prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Tiesa konstatējusi, ka 2008.gada 30.jūnijā AS „Latvijas Krājbanka" un SIA „Krājinvestīcijas" noslēdza cesijas līgumu (ar grozījumiem, saskaņā ar kuru banka nodeva SIA „Krājinvestīcijas" savas prasījuma tiesības pret atbildētājiem, kas izriet no iepriekš minētā aizdevuma līguma (lietas 21.,22.lapa).

Konstatēts, ka 2007. gada 12.aprīlī ar atbildētāju /pers. B/ tika noslēgts kredīta līgums Nr.LP00-07-A-004, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts un izsniegts aizdevums EUR 40 000 apmērā ar 9,41 procentu likmi gadā līguma noslēgšanas dienā. Aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts 2012.gada 20.aprīlis. Minētais līgums nav apstrīdēts, ir spēkā un ir izpildāms. (lietas 7.-13.lapa). Aizdevuma izmaksu apliecina konta izraksts Nr.1 no 2007. gada 1.maija (lietas 19.lapa).

Iepriekš minētā saistība nodrošināta ar 2007.gada 12.aprīlī noslēgto hipotēkas līgumu Nr. LP00-07-A-004/1, saskaņā ar kuru ieķīlātājs SIA „Ajantess" aizdevuma līguma nodrošināšanai ieķīlājis nekustamo īpašumu /adrese A// (lietas 14.-18.,20.lapa). Minētais īpašums pārdots izsolē, iegūtie naudas līdzekļi, kas palikuši pēc trešo personu prasījumu apmierināšanas, glabājas tiesu izpildītājas depozītā (lietas 20.lapa).

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis, procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Konstatēts, ka atbildētājs pienācīgi nepildīja savas no aizdevuma līguma izrietošās saistības, pēdējais maksājums veikts 2009.gada 19.augustā, 2012.gada 20.aprīlī iestājās aizdevuma atmaksas gala termiņš. 2014.gada 30.septembrī un vēl vairākas reizes prasītājs nosūtīja atbildētājam brīdinājumu par parāda samaksu (lietas 23.,24.,25.,26.,27.).

Atbildētājs parāda samaksas apliecinošus dokumentus nav iesniedzis, prasību par aizdevuma pamatsummas parāda piedziņu atzīst (lietas 44.lapa).

Pie šādiem apstākļiem prasība par aizdevuma pamatparāda piedziņu EUR 36 858,72 apmērā ir pamatota un apmierināma.

Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti, vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu (Civillikuma 1946. pants).

No pušu noslēgtā līguma 4.1.punkta konstatēts, ka puses vienojušās par aizdevumu procentiem par tā lietošanu 9,41 % uz līguma noslēgšanas brīdi, kas var tikt mainīta (lietas 7.,8.lapa).

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja nesamaksātos procentus par aizdevuma lietošanu par periodu no 2007.gada 20.decembra līdz 2012.gada 20.aprīlim EUR 10 866,13 apmērā (lietas 28.-31.lapa).

Atbildētājs nav iesniedzis maksājumu apliecinošus dokumentus, ka procenti par aizdevuma lietošanu būtu samaksāti, nav iebildumus cēlis.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa uzliek par pienākumu katrai no pusēm pierādīt tos apstākļus, kuri ir nozīmīgi strīda izšķiršanā.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto parāda summas apmēru, kā arī tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo, saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs pierādījumus par parāda samaksu nav iesniedzis, parādu un tā aprēķinu nav apstrīdējis.

Tiesa secina, ka prasība minētajā daļā apmierināma EUR 9015,08 apmērā, jo procentu samaksā, atbilstoši Civillikuma 1843.pantam, ieskaitāmi atbildētāja samaksātie EUR 1851,05.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību neizpildītu vai nepildītu pienācīgi, savukārt, Civillikuma 1717.panta otrā daļa nosaka, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Civillikuma 1720. pants paredz, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bija norunāts, un ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja līgumsodu, tā apmēru nosaka līdzēji un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Taču atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei ir atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai, balstoties uz taisnīguma apziņu un vispārējiem tiesību principiem, ir tiesības pielīgto līgumsodu samazināt.

Prasītāja aprēķinātais līgumsods par laika periodu no 2008.gada 20.janvāra līdz 2012.gada 20.aprīlim sastāda EUR 3 685,87, par periodu pēc līguma izbeigšanās no 2012.gada 21.aprīļa līdz 2014.gada 14.novembrim prasītājs par maksājumu kavējumiem aprēķinājis likumiskos procentus EUR 5 762,27 apmērā (lietas 28.-31.lapa).

Tiesa secina, ka aprēķinātais līgumsods ir pretrunā ar labticīguma un samērīguma principu, kas neatbilst „Patērētāju tiesību aizsardzības likumam" un ir samazināms.

Tiesa konstatē, ka prasītājam bija tiesības vienpusēji izbeigt līgumu pirms termiņa (līguma 9.1.punkts) un prasību tiesā bija iespējams celt tūlīt pēc maksājumu pārtraukšanas (lietas 11.lapa). Neskatoties uz to, prasības pieteikums tiesā iesniegts tikai 2014.gada 22.novembrī (lietas 2.lapa). Līgumsods un likumiskie procenti par maksājumu kavējumiem aprēķināts par vairāk kā sešiem gadiem, kas nav samērīgi un neatbilst Civillikuma 1. panta nosacījumiem.

Pie šādiem apstākļiem līgumsoda apmērs ir samazināms, ņemot vērā parāda pamatsummu, tas nosakāms 20 % apmērā no parāda summas daļā par līgumisko un likumisko nokavējuma procentu piedziņu (EUR 1889,62).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva EUR 1511,18 pmērā (kopējā apmierinātā prasības summa EUR 36 858,72 EUR 9015,08 EUR 737,17 EUR 1152,45 = EUR 47763,42 – 28 457 = EUR 19306,42 x 1,6 % = EUR 308,90 EUR 1202,28 = EUR 1511,18 (lietas 5. lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā (lietas 6. lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi) šajā lietā kopā ir EUR 10,37. Tā kā prasītājs ir samaksājis minētos izdevumus EUR 4,70 apmērā, tad, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, pārējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 5,67 apmērā piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos, jo neskatoties uz pieteikto lūgumu par atbrīvošanu no minēto izdevumu samaksas, mantisko stāvokli apliecinoši dokumenti, kas būtu pamats šāda lūguma apmierināšanai nav iesniegti.

Prasītājs lūdzis norādīt spriedumā tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei. Tiesa atzīst, ka prasība šajā daļā ir apmierināma, jo šādas prasītāja tiesības noteiktas Civillikuma 1765.pantā.

Savukārt, Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādejādi tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās pamatparāda summas (EUR 36 858,72).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, (..) un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Minēto izdevumu samaksas dokumenti iesniedzami Liepājas tiesā.

Vadoties no Civilprocesa likuma 8. un 97.panta, tiesa

n o s p r i e d a :

SIA „Krājinvestīcijas" prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no **/pers. B/** par labu **SIA „Krājinvestīcijas"** parādu pēc 2007.gada 12.aprīļa aizdevuma līguma Nr.LP00-07-A-004 sekojošā apmērā: neatmaksāto parāda pamatsummu **EUR 36 858,72** (trīsdesmit sešus tūkstošus astoņus simtus piecdesmit astoņus *euro* 72 centus), procentus par kredīta izmantošanu par periodu no 2007.gada 20.decembra līdz 2012.gada 20.aprīlim **EUR 9015,08** (deviņus tūkstošus piecpadsmit *euro* 8 centus), līgumsodu par maksājumu kavējumiem par periodu no 2008.gada 20.janvāra līdz 2012.gada 20.aprīlim (līguma termiņa beigām) **EUR 737,17** (setiņus simtus trīsdesmit septiņus *euro* 17 centus), likumiskos procentus par maksājumu kavējumiem pēc līguma izbeigšanās par periodu no 2012.gada 21.aprīļa līdz 2014.gada 14.novembrim **EUR 1152,45** (vienu tūkstoti vienu simtu piecdesmit divus *euro* 45 centus), valsts nodevu **EUR 1511,18** (vienu tūkstoti piecus simtus vienpadsmit *euro* 18 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 4,70** (četrus *euro* 70 centus).

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā izdevumus par pavēstu piegādāšanu **EUR 5,67** (piecus *euro* 67 centus).

Atzīt SIA „Krājinvestīcijas" tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no piespriestās un nesamaksātās parāda pamatsummas (EUR 36 858,72) nosakot, ka procentu pieaugums apstājas sasniedzot pamatparāda apmēru.

Noteikt /pers. B/termiņu 10 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas tā labprātīgai izpildei un pierādījumu iesniegšanai Liepājas tiesā par nolēmuma labprātīgu izpildi.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 23.aprīļa apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese I. Pelnēna

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2015.gada 23.aprīlī.

Tiesnese I. Pelnēna